

DE MANDELGALM

Hebben de leidende standen zich vroeger laten verfranschen, omdat zij er profijt bij vonden, evengoed zouden zij zich hebben laten verduitschen», indien het in hun belang ware geweest.
(Borms tijdens zijn proces in 1919)

KATHOLIEK-VLAAMSCH-NATIONAAL WEEKBLAD VOOR ISEGHEM EN OMLIGGENDE

AANKONDIGINGEN

1° blad en tusschen stadsnieuws: 1 fr. de regel — 3^e en 4^e blad en aanbevolen huizen: 0.75 fr. — Notariale: 0.50 fr. — 10% korting per 100 regels, 25% per 500, 50% per 1000

INSCHRIJVING OP ALLE POSTKANTOREN

Een jaar: 15 fr.
3 maand: 4.00 fr.
6 maand: 8.00 fr.
Buitenland: 25.00 fr.

Opstel en Beheer, Marktstraat, 22 ISEGHEM

Verantwoordelijke uitgever:

Rob. Verhaeghe, Isegheem. Postrekn. n° 2024.66.

Alle mededeelingen moeten ten laatste den Donderdag avond voor 't verschijnen van 't blad binnengezonden zijn.

Mgr Szeptycky tegenover den Zelfstandigheidsstrijd van zijn Volk

Tijdens zijn verblijf in België, op einde September 1925, werd Mgr. Szeptycky geïnterviewd door een reporter van een te Brussel verspreidende katholieke franschschrijvend dagblad, Mgr. Szeptycky is Metropolitan van Halicz en aartsbisschop van Léopol in Galicië. Zijne kerkelijke provincie, waarover zijne rechtsmacht zich uitstrekt, beslaat 4 bisdommen en telt 4.500.000 katholieken. Galicië is een landstreek ten Noorden van de Karpathen in Midden-Europa. Het is bewoond door de Galiciërs, een Slavisch volk, dat voor den oorlog zuchtte onder het centraliseerend Oostenrijksch regiem, en na den oorlog voor recht en voor bevrijding der kleine volkeren, als nieuw vaderland kreeg: het uit den oorlog ontstane Polen. (Het spreekt vanzelf, dat de Galiciërs nu, volgens de Mandelboodsch leerstellingen, liefde, eerbied en gehoorzaamheid verschuldigd zijn aan hun nieuwe vaderland Polen, zooals zij voor den oorlog liefde, eerbied en gehoorzaamheid schuldig waren aan hun voorouderlijk vaderland, Oostenrijk!)

Voór den oorlog was onder de Galiciërs reeds lang een strijd ontstaan naar zelfstandigheid, en tegen het centraliseerende en volkszieldoedende Oostenrijksche regiem. En die strijd had zich reeds uitgebreid tot alle bewuste elementen van het volk, en had reeds duizende aanhangers gewonnen, die een harden strijd voerden voor hunne zelfstandigheid.

De oorlog brak uit, en Oostenrijk, bang voor de Gansche aardsche overwinning, riep op te zeggen van Mgr. Szeptycky, 300 zijner priesters en duizenden zijner onderhoorigen als verdachten gevangen zeten.

Het einde van den oorlog kwam en bracht de Galiciërs onder Poolsch bewind. Nu hadden dezen vanwege den centraliseerenden Poolschen staat dezelfde verdrukking te verduren als onder de Oostenrijksche heerschappij.

Ziehier nu dit deel van het interview van dezen hoogen kerkelijken hoogwaardigheidsbekleeder, dat betrek heeft op zijne houding tegenover de politieke gebeurtenissen, die zijn volk beroeren:

«De politieke en maatschappelijke omstandigheden in Galicië zijn zoodanig dat ik alleen aan godsdienstig apostolaat wil doen. Ik kan niet anders handelen, mijn volk zou mij niet verstaan. Ik kan aan geen politiek doen omdat ik er zou moeten voeren ofwel in Poolschen zin, en zoo zou ik rechtstreeks tegenover mijn dierbaar volk staan, ofwel in anti-poolschen zin, en zoo zou ik mijn onderhoorigen nog aan grootere moeilijkheden blootstellen, dan zij er nu reeds ondergaan. Ik ben bisschop, bisschop van mijn volk en ik wil niets anders dan bisschop zijn...

— Maar verwijt men u niet zeer heftig, deze gevogedenhouding in zake poloniseerende politieke werking?...

— Misschien wel!... Ja, ziet ge aan geen politiek doen is soms wel de beste manier om er aan te doen... Maar wat kan ik er aan verhelpen? Ik zou aan de heiligste plichten van mijn herderlijk ambt te kort blijven, zoo ik me niet streng beperkte tot het godsdienstig gebied...

Het is me onmogelijk, wat ook te doen tegen de nationaliteit van mijn volk. In het conflict, dat mijne schapen in strijd brengt met de poolsche regering is het meeste wat ik kan doen: mij onthouden en het minste dat ik kan doen, is geen stelling te nemen tegen mijn volk.

Zonder dat, zou ik mijn dierbare godsdienstige schat verliezen, voor een zeer denkbeeldige en voorbijgaande politiek.

Ik wil niets zeggen van dit politiek geschil. Dit ligt in mijn bevoegdheid niet. Ik wil enkel een zaak: 't is dat mijn volk weet, dat zijn bisschop de zijne is. Ik wil nationaal zijn, maar zoo anti-nationalist (staats-nationalisme) als het mogelijk is. Het nationalisme (cf. verstaan in den zin van centraliseerende en volksverdrukkende staatsmacht) is het groote hedendaagsche kwaad. 't Is

dit, 't is het poolsch nationalisme, dat bij middel van de school, bij middel van de taal, en door onbehendige opstokerijen, in Galicië juist het verkeerde bereikt wat het wil bereiken.»

Tot daar, dit deel van 't interview, dat slaat op zijn houding tegenover den zelfstandigheidsstrijd der Galiciërs.

Hoe scherp steekt deze houding echter niet af tegenover de houding van onze geestelijke overheid ten aanzien van 't Vlaamsche vraagstuk. Droevig is het om bestatigen bij 't bestudeeren der geschiedenis der Vlaamsche beweging, hoe steeds onze bisschoppen heftigen strijd gevoerd hebben, en nog voeren, tegenover de elementaire rechtseischen van hun volk. Pijnlijk doet het aan, aan 't hart van een katholieke Vlaming, te moeten vaststellen, dat onze Kerkelijke Overheid sedert 1830 steeds stond, en nog staat, aan de zijde van den verdrukenden staat, en meespande met hem om onze Vl. volksziel te dooden.

Wanneer krijgt Vlaanderen dan ook eens bisschoppen naar den zin van dezen edelen Kerkvorst, die het zullen aandurven te verklaren: «De politieke kwestie die mijn volk in strijd brengen met den Belgischen staat vallen onder onze bevoegdheid niet, en het meeste dat ik kan doen, is: mij in deze zaken te onthouden; en het minste, dit is geen stelling te nemen tegen mijn volk.»

Wanneer krijgt Vlaanderen eens een goed heilzaam te vroeg gestorven Dostiel zich stelde in het aanschijn van den dood, en die vele goede katholieken en overtuigde Vlamingen zich ook met hem stellen. Wanneer??!

Laat uwe Geldzaken verzorgen door de Fondsenbank

Naamlooze Vennootschap
**MAATSCHAPPELIJKE ZETEL
Wetstraat, 84, BRUSSEL**
Bijbanken: Antwerpen & Kortrijk
Agentschappen: Brugge, Crombeke, Harelbeke, Moeskroen, Poperinghe, Thielt.
FONDSBANK MAAKT DEEL UIT VAN DE GROEP FONDSBANK-HANDELSBANK-NOORDSTAR.
— **KAPITAAL EN RESERVEN: VIJFTIG MILLIOEN FRANK.**

Bijhuis te ISEGHEM Marktstraat, 49

ZESMAANDENDIENST

Zesmaandendienst was steeds een punt van ons programma. In 1920 werd door onze volksverteenwoordigers de zesmaandendienst voorgesteld. De socialisten zaten toen in de regering en stemden er tegen.

In 1922, waren ze in de oppositie en alsdan diende hun leider Vandervelde ook een voorstel van zesmaandendienst in. Doch verleden jaar stelden de Nationalisten nogmaals de zesmaandendienst voor en al de socialisten stemden tegen.

De socialist Vandemeulebroucke heeft nu opnieuw een voorstel van zesmaandendienst ingediend. Of er daarmee zesmaandendienst komt blijft een moeilijk vraagstuk. De socialisten hebben op dat gebied hun volk reeds zoo dikwijls bedrogen dat het moeilijk is op die leiders nog staat te maken. Wat er ook gebeure onze taak is klaar, onze houding beslist!

Overal waar we komen de zesmaandendienst propageeren, al onze krachten inspannen om te belletten dat de leiders der socialisten nogmaals dat voorstel op een sissie doen uitloopen. Belletten dat dit ontwerp niet wordt een wipplank om met klank de regering, voor welker daden ook de socialisten verantwoordelijk zijn, te verlaten. Zesmaandendienst is voor ons geen middel tot het spelen van politieke comédie, maar iets dat we veroveren willen, omdat het ligt op den weg van de vrede, omdat het aan de vermuizing van onzer Vlaamsche jongens een perke stelt.

Kerkelijk Nieuws

PAUZELIJKE MAANDINTENTIE
Bidden voor «de Crisis van 't Gezag».

KERKELIJKE KALENDER

4. Z. 13e Z. na Sinter, semid. — 5 M. H. Bertinus, abt. — 6 D. Van den dag, simpl. — 7 W. Van den dag, simpl. — 8 D. O. L. V. Geboorte, dup. 2 cl. Afgestelde Heiligdag. — 9 V. H. Audomar, bb., semid. — 10 Z. H. Nicolaus, b., dup.

EVANGELIE VAN DEN ZONDAG
(Lucas, 17, 11-19)

In dien tijd trok Jezus op zijne reis naar Jeruzalem, langs de grens tusschen Samaria en Galilea. En toen Hij in zeker dorp kwam, traden hem tien melaatsche mannen te gemoet, die op een afstand bleven staan. En zij verheieven hunne stem en zeiden: Jezus, Leeraar, erbarm U onzer. En hen ziende, zeide hij: Gaat heen, vertoont u aan de priesters. En onderweg werden ze rein. Maar één hunner keerde, zodra hij zich genezen zag, terug, terwijl hij met luider stem God verheerlijkte. En hij viel op zijn aangezicht voor zijne voeten neder, en dankte Hem. En deze was een Samaritaan. Maar Jezus antwoordde en zeide: Zijn niet alle tien gereinigd? Doch waar zijn de negen? Er is niemand gevonden, die terugkeerde om Gode eer te geven dan deze vreemdeling. En Hij zeide hem: Sta op en ga heen: uw geloof heeft u gered.

VLAAMSCH KALENDER

Zondag, 4 September, H. Rosalia, 1874. Ont-hulling te Souborg (Zeeland), van een gedenkteeken voor Marnix van St Aldegondé, burgermeester van Antwerpen. — Maandag, 5 Sept. H. Bertinus, 1811. Geboorte van de Vlaamsche romanschrijver... — Dinsdag, 6 Sept. H. Regina, 1756. Geboortedag van den Nederlandschen dichter Bilderdijk. — Donderdag, 8 Sept. O. L. Vrouw Geboorte. 1628. Piet Hein overwint de zilvervloot — Vrijdag, 9 Sept. H. Omerius, 1920. De activist Dr Marten Rudelsheim overlijdt in de gevangenis te Antwerpen. — Zaterdag, 10 Sept. H. Ogier, 1883. Sterfdag van Hendrik Conscience. (Hij leerde zijn volk lezen!)

SPREEKMACHIEN EN PLATEN

met al de laatste nieuwigheden, te bekomen bij J. Rosselle-Deblauwe, Rousselaarstraat, (Paterskerk) Isegheem. — Toebehoorten en herstellingen. 10/9

KERMIS

Isegheemaars zijn een kermisvolk! Het schijnt dat wij aldus bekend staan in 't ronde. Of het met grond van waarheid is, zullen velen onzer lezers gauw toegeven. Immers, als we eens rondom ons zien en gaan vergelijken met elders, dan moet rechtuit bekend: Isegheem heeft er 'n handje van weg. Het zal dus onnodig zijn U op te roepen om goed en hartelijk te kermissen; uw bekommernissen en muizenissen eens wat te versnoeren en te verdoezelen in leute en plezier... In alle deftigheid natuurlijk: eerlijk duurt het langst.

Toch willen wij eraar herinneren, dat het ontstaan van de kermis heel kerkelijk is. Oorspronkelijk was de ker(k)mis een feest van de gansche parochie om de weldaden te vieren, die de inwoners gedurende den loop van 't jaar van de Kerk uit mochten ervaren. De geestelijke beteekenis schijnt echter meer en meer verdrongen te worden door een heidense en materialistische opvatting. Kermissen is voor véelen niets anders meer als: zijn duivels ontbinden, brassen en loebassen. Als Kristen Vlaamsche menschen moeten wij eerbied hebben voor oude Vlaamsche zeden en gebruiken en ervoor zorgen dat de zin ervan niet verloren gaat.

Als wij gedurende het jaar gezegend waren in ons gezin, in ons werk, in onze gezondheid, laten wij onder de Kermisdagen eens bijzonder den Gever van alle goed dank zeggen. De dankbaarheid is het beste middel om voorts voorspoed en weldaden van hierboven te verkrijgen.

Als wij bij het opzien van 't verlopen jaar zwarte schaduwen ontwaren mochten, dan is 't nog een grotere reden om opwaarts te schouwen en met een vurig gebed onze wenschen naar te leggen op het altaar des Heeren.

In die dagen moeten wij ook eens terugdenken aan onze afgestorven familielieden, vrienden en kennissen, die misschien te zuchten liggen wijl

(Vervolg ondraan volgende kolom.)

Bidden voor Vlaanderen

Mag er gebeden worden voor Vlaanderen?
Niet er mag, maar er moet gebeden worden voor Vlaanderen. We weten immers te goed, dat alle zegen van hierboven komt:

Verloren geploegd,
Verloren gedaan,
Als God in de voren
Geen zegen laat gaan. (G. G.)

Ook de geschiedenis leert ons, dat onze voorvaders in 1302, vooraleer zij ten strijde tegen den goeden uitslag van hun offer den Heere toe-vertrouwden:

«God help! God help! Was 't hoopvol woord. Daar naert de vijand, tuk op moord. God help! De vijand ligt in 't zand. En uit is Vlaandrens lijden. Den mannen heil, die 't zwaard in hand Ons Vlaanderland bevrijdden.

Bidden moeten we en veel, opdat de aimachtige en algode God boven aanzien, rijkdom en eere, aan Vlaanderen geve: «zijn eigen Vlaamsch leven volgens eigen aard, in eigen taal; 't leven dat uit hem komt en dus hoogst het voert, zijn eenig waar en waardig leven en zijn hoogste recht.»

Bidden moeten we en herhaaldelijk, dat Vlaanderen zich losrukke uit de klauwen van zijn huidige vijand, het moorddadige België, dat poogt uit de Vlaamsche gemeenschap zijn ziel te rukken en zoekt te ontbinden wat God voor eeuwig bond.

«Los van België!» is Vlaanderen in de mogelijkheid stellen zich op te werken tot een waardig, heerlijk en edel lande, dat midden de andere landen uitschittert als een fijn afgewerkt edelgesteente tot glorie en eer van den Schepper.

schouwen we betrouwend op ten hemel, want zeker en vast, als we volhardend zet God eens Te kroon op ons werk «en zien we weer ons Vlaanderen vrij.» Bidden moeten we en veel, bijzonder in deze bange tijden, nu dat alle heilsche machten — geld, kerker, broodroof en misbruik van gezag — worden opgeroepen tegen Vlaanderen, dat zich herstellen wil tot Gods werk.

Gij, Kristene Vlaamsche ouders, die nog het zoo schoone gebruik in acht neemt 's avonds in familiekring te bidden, geknield voor 't beeld van het H. Hart, bidt dan samen met uw kinders dagelijks een Vader Ons en een Wees Gegroet voor Vlaanderen, met de aanroeping: «Onze Lieve Vrouw van Vlaanderen, bid voor ons.»

Gedenkt in uwe gebeden, deze die thans gekerkerd zitten of verbannen voor uw welzijn en 't welzijn uwer kinders; gedenkt die, om hun liefde voor Vlaanderen vervolg en 'het brood ontnomen worden, waarmede ze hun vrouw en kroost moesten onderhouden. Bidt, dat God voor hun offer zoeten balsem en zijnen vrede in hunne harten nederlate, dat zij mogen volharderen en hun edelmoedig voorbeeld meer offervardigheid welke onder de andere Vlaamsche strijders... Bidt, dat zij 'die geroepen zijn om de leiders van ons volk te zijn, niet ontrouw worden, thans dat brood-roof gebruikt wordt door de tegenstrevers. Bidt ook, voor onze jonge advocaten, geneesheeren, ingenieurs, enz. die de Hoogeschool verlaten, aldaar Vlaamsch Nationalist geweest zijn en zweren dit te blijven, maar jammer genoeg ontvallen er te groot getal, omdat zij vreezen voor een min goede klienteel en een minder rijk bestaan.

Bid en bidt veel, opdat over Vlaanderen een goed gezag kome!

Bidt dus, bidt veel, bidt dagelijks voor Vlaanderen. Dan zullen de ontaarden zich wellicht bekeeren en Gods gebod: «Wees Vlaming, dien God Vlaming schiep» niet meer verkrachten. Dan worden de kleingelooiven manmoedig en Vlaanderen wordt weer als vroeger rijk aan eigen schoonheid en bepereld met Gods zegen.

En wanneer gij te Communie gaat en Jezus in uw hart draagt — wanneer gij met Jezus en door Jezus aan God uwe hulde van aanbidding hebt gebracht, wanneer gij door Jezus dank hebt ge-

wij ons zullen amuseeren. Daarom wordt onder die Kermisdagen telken jare een Ijkdienst in de kerk gedaan, voor de afgestorven parochianen en vele families laten op die dagen een familiemis opdragen tot lufenis van hun afgestorvenen en tot verdere zegening van hun gezin. Dat is schoon.

Deze losse gedachten brengen wij U, opdat de titel, die wij Isegheemaars dragen, als zijnde een Kermisvolk, steeds goed mócht uitgelegd worden.

zegt en vergeffenis gevraagd voor uwe ondankbaarheden, wanneer gij voor u zelf en uwe naastestaanden alles hebt gevraagd zoo voor ziel als voor lichaam — denkt dan ook eens aan uw bloedeigen Vlaanderen en bidt met den dichter om redders voor uw zoo diep gevallen en zoo veracht volk!

«Hoe kan men...
«En steek de leeuwenaan bij 't kruis
«Dan zijn we weer in Vlaanderen thuis.»
Of bidt Rodenbach na:
«God, onze Heer, wil 't jong geslacht aanhooren
Red Vlaanderen uit zijn diepen val.
Zegen den eed door allen trouw gezworen
Vlaanderen, Vlaanderen bovenal!»

Sacco en Vanzetti

Zonder vaste bewijzen te hebben van hun schuld werden de anarchisten Sacco en Vanzetti reeds 6 jaar gevangens gehouden te Boston in Noord-Amerika en Maandag 22 Oogst op den electricischen stoel doodgebliskemd. Het komt er niet op aan te weten wie Sacco en Vanzetti zijn, 't komt er op aan te weten wat hun recht is, hun recht als menschen, die slachtoffers werden van gerechtelijke dwaling of willekeur. Want het gerecht liet zich hier gedeeltelijk ook alweer leiden door politieke drijfveren. Van de 100 getuigen b. v. waren er maar 3 die spraken over de zaak zelf, die andere spraken over de politieke opinie van de beschuldigen. Nu, wij Vlamingen kunnen een woordje meespreken over onpartijdige rechtens, wanneer het gaat om Vlamingen te nekken. Zie maar Borms en Van Exterghem die ook nog tusschen 4 kale muren hun leven slijten omdat ze de grootste misdaad begingen die in België kan begaan worden te weten: omdat ze Vlamingen zijn, hun volk liefhebben en het van een zekeren dood willen redden uit de klauwen van een rot Belgisch regiem.

Al weigerden deze beide Italianen, Sacco en Vanzetti, een priester voor hun stervensuur, het kon Z. H. den Paus van Rome niet weerhouden. Zijn stem te voegen bij die van de zoo talrijke manifesten die uit alle hoeken der wereld te Boston toekwamen, en recht te vragen aan president Coolidge, voor deze 2 anarchisten, t.t.z. verdaging van 't vonnis en onpartijdig onderzoek.

Doch alles was te vergeefs, de rechter hield koppig vol en zoo stierven beide Italianen op een wijze, onwaardig van een beschaafd land: door electrocutie... Wat Rome deed voor Sacco en Vanzetti, wij hopen dat eenmaal de geestelijke overheid in dit land het doen zal voor Borms en Van Exterghem. De christelijke barmhartigheid, zij ook, is niet beperkt tot grenzen of partijen, ook haar gebied is internationaal, bezegeld door het bloed van Hem die nog van op het Kruis de wereld bad lief te hebben, de menschen smeekte broeders te zijn. Wij stemmen daarom ten volle in met den rechtseich voor Sacco en Vanzetti en we eischen eveneens recht en vrijheid voor Borms en Van Exterghem, onze gekerkerden!

« te brengen van 5 % van den 25 Oogst l.l. (60 op 65).

« 2) Het Patroonsverband zal tegenover 't voorstel der vakbonden zijne opmerkingen maken, die in de zitting der P. C. welke zal plaats hebben op 24 Sept. 1927 zullen besproken worden. »

« den. » Get. R. Mommsens, Et. Christiaens. » Daarop greep 's namiddags in de drie lokalen een algemeene vergadering plaats, alwaar bovenstaande motie door de werklieden werd aangenomen. Daarmee is dus het onmiddellijk gevaar voor een konflikt uit de voeten. Hopen we nu dat de HH. Patroons, onmiddellijk nummer 1 van de motie ten uitvoer brengen, en dat de komende besprekingen aangaande het ingediende loonvoorstel vruchtdragend zullen zijn.

Daarmee zullen de belangen van werklieden en Patroons het best gediend zijn.

Pensioenen

De leden geboren in de maand Oogst, worden verzocht bij hunne Patroon hun pensioenkaart te vragen en ze tijdig (voor 10 Sept.) naar ons bureel te brengen.

Eindelijk!

VERHOOGING VAN HET OUDERDOMSPENSIEN

Uitvoering der wet van 20 Juli 1927

Aan wie is het aanvullend pensioen verschuldigd?

Het aanvullend pensioen is aan ieder met het ouderdomspensioen begunstigd persoon verschuldigd, op voorwaarde dat zijne werkelijke inkomsten volgend bedrag niet overschrijden:

2.160 frank ingeval het gaat om een ongehuwd persoon, een weduwnaar (weduwe) of uit den echt gescheiden;

3.240 frank, ingeval het gaat om beide echtgenooten.

Hoeveel bedraagt het aanvullend pensioen?

Het aanvullend gedeelte verschilt naar gelang van het bedrag van al de inkomsten der aanvragers.

Ingeval het gaat om:

Een ongehuwd persoon, een weduwnaar (weduwe) of uit den echt gescheiden:

Indien het bedrag der inkomsten beleept:	zal het aanvullend pensioen bedragen:
720 fr. en minder	720 fr.
721 fr. tot 1.200 fr.	600 fr.
1.201 fr. tot 1.610 fr.	480 fr.
1.611 fr. tot 2.160 fr.	360 fr.

Beide echtgenooten waarvan één enkele om het aanvullend pensioen vraagt:

Indien het bedrag der gezinsinkomsten beleept:	zal het aanvullend pensioen bedragen:
1.080 fr. en minder	720 fr.
1.081 fr. tot 1.800 fr.	600 fr.
1.801 fr. tot 2.520 fr.	480 fr.
2.521 fr. tot 3.240 fr.	360 fr.

Beide echtgenooten die terzelfdertijd om het aanvullend pensioen vragen:

Indien het bedrag der gezinsinkomsten beleept:	zal het aanvullend pensioen bedragen:
1.080 fr. en minder	720 fr.
1.081 fr. tot 1.800 fr.	600 fr.
1.801 fr. tot 2.520 fr.	480 fr.
2.521 fr. tot 3.240 fr.	360 fr.

Indien het bedrag der gezinsinkomsten beleept:	zal het aanvullend pensioen bedragen:
720 fr.	540 fr.
500 fr.	450 fr.
480 fr.	360 fr.
360 fr.	270 fr.

De(n) echtgenoot(e) van een reeds met het aanvullingspensioen begunstigde:

Indien het bedrag der gezinsinkomsten beleept:	zal het aanvullend pensioen bedragen:
1.080 fr. en minder	540 fr.
1.081 fr. tot 1.800 fr.	450 fr.
1.801 fr. tot 2.520 fr.	360 fr.
2.521 fr. tot 3.240 fr.	270 fr.

BORMS voor 't Gerecht

(Vervolg)

Zoover, mijne heeren, was het gekomen.

Onze Regering had ook een censuur ingericht, die hoofdzakelijk tegen de Vlamingen optrad, en ten ware Meester Schiltz U dat zou uitleggen, moet ik verklaren dat de Belgische Regering van af het uitbreken van den oorlog een anti-vlaamse politiek heeft gevoerd.

Zij heeft, om te beginnen nooit het minste gedaan om de verwoede persaanvallen tegen Antwerpen en de Vlamingen in te toonen en te beletten. En wanneer zij overgegaan is tot het oprichten van een Nationaal Ministerie, heeft zij daar geen enkel Vlaamsgezinde in opgenomen. Daarentegen praalden in het nieuwe Ministerie verschillende Ministers die algemeen bekend stonden voor Vlaamschhaters, namelijk: de H.H. Graaf Goblet d'Alviella, en de beruchte Paul Hymans, een doodgezwoven vijand onzer Vlaamse Beweging, die eens durfde uitroepen: «L'Université flamande à Gand? Jamais!» «De Vlaamse Hoogeschool te Gent? Nooit!»

(*) Het boek Dr Aug. Borms voor het Gerecht is te verkrijgen in den boekhandel «Gudrun», Em. Jacquainlaan, Brussel.

BORSTBALSEM Martin Toms

is de Koning der Borstmiddelen!

Waarom U dan niet VOLKOMEN genezen van een verouderde borstziekte?

Stel niet uit tot morgen wat gij vandaag kunt doen! en begin vandaag nog een behandeling met Borstbalsem Mart. Toms

Te verkrijgen bij alle Apothekers of bij den Apotheker Specialist Martin Toms, Wetstraat, 112, Brussel

Hoe dient men te werk te gaan om het aanvullend pensioen te bekomen?

I. — Wanneer het bejaarde lieden betreft: die reeds in 't bezit zijn van een pensioenboekje; aan wie het pensioen werd toegekend, doch wie nog geen pensioenboekje werd overhandigd; die eene pensioenaanvraag hebben ingediend, waarvan zij de beslissing nog niet kennen; die vóór 1 September 1927, eene pensioenaanvraag zullen indienen.

De aanvragen om het aanvullingspensioen dienen persoonlijk aan den Burgemeester der gemeente, waar de aanvrager (aanvraagster) verblijft, gedaan. De aanvragers dienen volgende stukken voor te leggen: hun pensioenboekje, ingeval zij reeds pensioen trekken;

het bericht van den controleur der belastingen, waarbij hun het toekennen van het pensioen werd ter kennis gebracht: ingeval het pensioen hun werd toegekend, doch nog geen pensioenboekje werd overhandigd;

het ontvangstbewijs, door den ontvanger der belastingen afgeleverd: ingeval zij eene pensioenaanvraag hebben ingediend, waarvan zij de beslissing nog niet kennen.

II. — Wanneer het bejaarde lieden betreft die, van 1 September 1927 af, eene pensioenaanvraag zullen indienen:

De aanvragen om het aanvullend pensioen moeten bij den ontvanger der belastingen terzelfdertijd met de pensioenaanvraag worden ingediend.

Aan wie is het verboden eene aanvraag om aanvullingspensioen in te dienen?

De bejaarde lieden, wien het ouderdomspensioen werd geweigerd, mogen geene aanvraag om het aanvullend pensioen doen, behalve ingeval eene nieuwe pensioenaanvraag werd ingediend.

Op welken datum moet men de aanvraag om aanvullingspensioen indienen?

De aanvragen mogen te allen tijde worden gedaan, doch deze welke niet vóór 1 October 1927 worden ingediend, zullen slechts in 1928 worden onderzocht, wanneer alle voor dien datum ingediende aanvragen zullen zijn nagezien en afgehandeld. Evenwel, zelfs indien de vraag na 1 October wordt gedaan, verliest de aanvrager (aanvraagster) niet zijne (hare) rechten tot uitbetaling van 't aanvullend pensioen over 't jaar 1927.

Men is verplicht het juist bedrag der inkomsten te verklaren

Om het aanvullingspensioen te bekomen, zijn de aanvragers er toe gehouden aan den Burgemeester (of zijn gelastigde) het juist bedrag hunner inkomsten te verklaren: salaris, opbrengst der landbouw- en handelondernemingen, inkomen der kapitalen, der onroerende goederen, pensioenen, vruchtgebruik, enz. — Er is maar één inkomen waarvan geen rekening wordt gehouden, namelijk het ouderdomspensioen.

Geldboeten in geval van valsche aangiffen

Allen die omtrent het bedrag hunner inkomsten valsche aangiffen zullen hebben gedaan, zullen met een geldboete van 10 tot 250 frank worden gestraft. Daarenboven zullen zij er worden toe verplicht de sommen, waartoe zij geen recht hadden, terug te betalen. Bedoelde sommen zullen

En dan de beste der drie nieuwe ministers — om inaar van deze alleen te spreken — Minister Van de Velde, die het niet zoo kwaad meent, maar ook geen Vlaming, toch! En dat was het zoogezegde «Nationaal» Regeeringskabinet; de echte Nationale Vlaamse partij was er uitgesloten zooals U ziet.

En als wij dan terugblikken op het economisch verband dat onze Regering, tegen alle belangen van België in, sloot met Frankrijk om voortaan geen handel meer te drijven met Duitschland? Konden wij dat aanzien als eene weldaad, als een zegen voor ons land?

Neen, men wilde enkel eendracht doen heerschen, op den rug van de Vlamingen.

De Engelschen zijn reeds, van over lang, terug bezig met handel te drijven met Duitschland...

Mtr. Van Dieren: En de Belgen ook! Borms: Binnen kort zal men een Belgischen gezant naar Berlijn sturen. Zal deze daar niet aan tafel zitten met die «vuile Pruisen» en met hen heel vriendelijk moeten zijn?

Maar wanneer «wij» opgekomen zijn tegen de verduitsching, zoowel als tegen de verfransching van ons land, dan was dat uit den boeze en noemde men ons «verraders».

De hoofden van het Nationaal Komiteit mochten in betrekking komen en zelfs meer nog doen, met de Duitschers, maar wij voor de toekomst van ons land mochten daar niet aan denken.

NIEUWS! NIEUWS!

Aankomst van den Grooten

Cirkus Semay

Slechts voor drie dagen

MET EEN WERELDBEROEMD PROGRAMMA

Artisten van eersten rang

Prachtige verzameling gedresseerde paarden

Clowns en Augusten van groot talent

Komt zien Komt zien

Naar onzen kleinen

Thom

de kleinste komiek der wereld die het publiek 20 minuten hartelijk zal doen lachen.

Zijn eerste vertooning zal plaats hebben op

Zondag 4 September om 2 uur

en 's avonds om 8 uur

De volgende dagen om 8 uur **Groote Vertooning**

Vergeet niet dit prachtig programma te komen zien.

De Bestuurder, PIERRE SEMAY

op het ouderdomspensioen mogen worden afgehouden.

De gemeentebesturen moeten nu reeds de aanvragen aanvaarden. De onderlingen moeten de uren van aangifte goed nagaan en volgen; als ze zich aanbieden moeten ze voorzien zijn van hun pensioenboekje. Zoo ze dit nog niet in hun bezit hebben, moeten ze de bekendmaking van den Controleur der belastingen meenemen.

De personen, die weelig belet zijn hunne aanvraag te doen, mogen een meerderjarige persoon zenden, om dit voor hen te doen; deze moeten voorzien zijn van een volmacht op ongezegend papier. Die na 1 October komt, wordt maar in 1928 bediend.

Voor het heil van het Vlaamsche Volk en van heel de menschheid halde de oorlog heel wat vroeger moeten eindigen, en hier was juist de brug welke wij sedert 1916 bouwden om tot dat doel te komen.

Zeker het aktivisme was een stout stuk, doch het doel was zoo schoon, zoo grootsch, dat we het moesten wagen. Ik heb dat altijd openlijk zo erkend.

Ons program stuurde aan op een vrede door vergelijk. Zouden wij niet beter uit den oorlog gekomen zijn, België zou volledige schadeloosstelling bekomen hebben. Het militarisme ware verboden geweest. Nu heeft hij zich maar verplaatst. Het heeft zelfs veel gewonnen. Frankrijk zou België gaarne tot voorpost zien met een miljoen soldaten! Overall rouw, ook in Duitschland waar 900.000 weduwen zijn.

Openbaar Ministerie: En in Frankrijk? Borms: Overall zeg ik. Hoe wordt de Duitse Keizer nu veracht? Doch hoe boog zich de Belgische magistratuur voor Napoleon II Men zou het voor Willen II ook gedaan hebben, hadde hij gezegepraald! en ik heb nooit geen aktivisten blindelings medegesleurd; ik heb hun voortdurend gezegd wat de aktivisten zo te wachten staan als we verloren. Onze politiek was zelfstandig wij wilden: «noch Fransch noch Duitsch». Wij wilden een onafhankelijken staat. Wij hebben ons zoowel verzet tegen de Duitschers als tegen de

DE SCHOONSTE KINDERS.....

zijn deze die dagelijks gepoederd worden met

DULCIOR POEIER

Te koop in alle goede apotheken.

DE DOOS: 1,50 FR.

De Vallende Ziekten!

EEN ENKEL geneesmiddel zult gij vinden dat doelmatig is tegen deze wreede kwaal. Het is de

POEDER EPILEPSIA Prijs 20 fr.

die van af den eersten dag de aanvallen tegenhoudt — de genezing brengt aan allen die het goed gebruiken en nooit of nooit schadelijk is.

Menigvuldige getuigschriften van genezing zelfs van gevallen die reeds meer dan 20 j. duerden.

Te koop in alle goede apotheken of rechtstreeks bij den bereider

Apotheker VANDENBUSSCHE -- Meenen

Volledige tekst met beschrijving, uitleg en behandeling der Vallende Ziekten wordt overal GRATIS gezonden op aanvraag.

DE FRANSCHE WREEDHEDEN IN DEN KONGO

De Gallische haan stelt zich voor dat niemand bemerkt waarop zijn sporen rusten, wanneer hij gekraaid heeft.

(Het gekraai duidt op het protest van Frankrijk tegen Duitschland's lidmaatschap van de commissie der koloniale mandaten.)

Magdeburgische Zeitung.)

SCHEEPVAART

Van 25 Oogst tot 1 Sept. 1927

Vroom en Vrij en Emile, beide met beurtgoed voor verscheidenen. — Leona met mais voor Medard Vandenavenne-Devos.

Franschen, en een bewijs daarvan is dat zij nooit eens zelfstandigheid hebben willen erkennen, wij hebben die tegen hunnen wil uitgeroepen. Was dat het land verraden? Het aktivisme was een stout stuk, maar het was voor Vlaanderen, voor ons land en voor heel de menschheid!

Was er in 1916 vrede gekomen, met een federalistisch België, dan waren zoovele miljoenen menschenlevens gespaard gebleven, wij hier zouden andere vredesvoorwaarden hebben gehad, volledige schadevergoeding, nationalisatie der Kempische mijnen die nu grootdeels in handen zijn van Creusot; dit zou het Vlaamsche Volk hersteld hebben, het heeft toch zooveel geleden. Was het dus ook niet voor België dat wij werkten!

Ons offer was groot, vooral dat van de idealisten zooals Dössel, Heyndericks, Dr. Depla. Ik heb te Dendermonde, pas na de vernieling, het verbrand huis gezien van Dössel en dit van mijn broeder Jan, Dr. Depla, te Kortrijk een beroemd geneesheer, werd zaakgelastigde toen de Duitse nederlaag zeker was. Een veerts uit Kortrijk is nu stallnecht in een restaurant in Den Haag. En dan vraagt het Openbaar Ministerie hoe de aktivisten nu leven?

Er is, God zij dank, veel solidariteit onder ons, een geest als onder de eerste Christenen.

En dat heet men geldzucht? Ik heb allen op voorhand gezegd wat hun te wachten stond, de zekere toekomst voorspiegeld, allen hebben den

Kortrijksche Bouwen Hypotheekkas

Bureel: Grootte Markt, 1, KORTRIJK — Spreekdraad 382

Kantoor open alle werkdagen van 9 tot 12 en van 2 tot 5 uur.

ALLERHANDE INLICHTINGEN

over 't koopen, verkoopen van gronden en huizen, over 't overnemen van pachthoven in Frankrijk.

Opmaken van Plannen en Bestekken voor 't bouwen van huizen, villa's, fabrieken, enz.

— Allerhande Verzekeringen —

BRAND - LEVEN - ONGEVALLEN GELDLEENINGEN

op vaste eigendommen aan de meest voordelinge voorwaarden

Familieziekenbond Volksbelang

VLAAMSCH HUIS ISEGHEM

Verzekert tegen ziekte invaliditeit X-stralen operatie geboorte sterfte

en telt reeds 1500 leden.

WEES OOK VOORUITZENDE!

harden strijd aanvaard... voor Vlaanderen! Ik ook heb veel geofferd, doch ik deed het met liefde; mijne vrouw en kinderen leven nu van aalmoezen, mijne twee dochtertjes zijn in een kostschool besteed en twee zóontjes zullen ook naar de kostschool gaan, de twee jongsten blijven bij moeder afwachten hetgeen met vader gebeuren zal en zullen zich dan komen vestigen in de plaats waar ik mijn straf zal moeten doen. (Hij heeft tranen in de stem). Het is een offer van hooge liefde voor Vlaanderen, doch moest ik herbeginnen, geen enkel oogeblik zou ik aarzelen. Wij wisten, dat wij ons leven waagden. Werd De Waele, die alleen lid van den Raad van Vlaanderen en kleine leeraar was, niet ter dood veroordeeld?...

Alles voor Vlaanderen, Vlaanderen voor alles. Wij hebben den strijd gevoerd op het eene mogelijke terrein, samenwerking met den bezetter als wij zagen dat de eigen regeering weigeren bleef. Maar waarom schaft gij dan alles niet af wat door den Duitser is bewerkstelligd, b. v. de spoorlijn over Visé, het verbod van het alcoholverbruik, dit immers is ook Duitsch werk. En het aktivisme was geen Duitsch werk, was niet rechtstreeks in het voordeel der Duitse belangen.

(Vervolgt.)

Abonneer op De Mandelgalm

OP DEN KLUISBERG

MAURITS DE VOS-FIEVE

HANDELAAR STATIESTRAAT, RUYEN

heeft de eer aan zijn klanten, vrienden en kennissen bekend te maken dat hij

op den Kluisberg

bij zijn hulphuis den naam dragende van «KLOKKE ROELAND», winkel van chocolade, biscuiten, likeuren, koloniale waren, speelgoed, kaas, hesp, koud buffet, enz., een drankhuis gebouwd heeft (130 vierkante meters groot), waar alle dranken in 't klein en 't groot te bekomen zijn aan zeer genadige prijzen.

Het eenig Vlaamsch huis op den kluisberg

Alle dagen van 4 uur tot middernacht RADIO CONCERT.

VERZEKERINGEN

BRAND LEVEN ONGEVALLEN HYPOTHEKEN
aan de meest voordelige voorwaarden

GELDPLAATSINGEN

STRIKTE GEHEIMHOUDING

SOLIEDE WAARBORG

Voor alle inlichtingen zich wenden tot

JULES DENYS

WANTJE PIETERSTRAAT, 30, ISEGHEM

Agent der verzekering-maatschappij ANTVERPIA
en BANK VAN ST MARIABURG gesticht in 1885

Twee honderd miljoen verzekerd kapitaal meer dan zes en dertig miljoen reserve

Pectoïds

Overtreffen alle andere zwarte pillekens tegen den hoest!

Zij Kosten enkel 4 frank!

Uw apotheker heeft er!

Pectoïds geven U voortdurend een klare stem, een frissche mond, een aangename adem.

ZORG DAT GIJ ALTIJD UW DOOS OP ZAK HEBT!

A. Rosselle-Maertens

SPIEGELS, MEUBELS, VITRAU X, GLEIERS & SPEELGOED

ALLES AAN DE VOORDEELIGSTE PRIJZEN
VRAAGT PRIJZEN EN GIJ ZULT KOOPEN

Meenenstraat, 77, ISEGHEM

BLOEDTHEE

OVERTREFT

PILLEN, POEDERS EN CACHETTES VOOR HET

zuiveren van 't bloed

Geneest allerbest en op radikale wijze: UITSLAG, PUISTEN, SPEEN, VERSTOPPING
GEMIS AAN EETLUST, DRAAIINGEN, GAL, SLIJMEN, enz...

In alle goede apotheken- of rechtstreeks bij den uitvinder

Apotheker VANDENBUSSCHE

Rijselstraat, 49, MEENEN

PRIJS 4 FRANK

KOMT ZIEN!

KOMT ZIEN!

Waarom?

Opening van een nieuwen winkel

spaart ge niet in de Vlaamsch-Nationale
Spaargilde?

Valere Rousseau

Gentstraat, 23, ISEGHEM

VLAAMSCH HUIS, ISEGHEM

't Wordt ongezien
met een kleintje bijeengegaard
Met kermis uitkeerbaar

Jaarlijks een of meer lotingen

Vraagt inlichtingen aan de Boden

Dit jaar werd reeds 50.000 fr. gespaard

Drukkerij J. Lannoo,

Ieperschestraat, Thielt. — Telefoon 169.

VERGELIJKT ONZE PRIJZEN 21/7

Voor uwe LEEUWENVLAGGEN, SPELDEN en alle andere
propaganda artikels wendt U tot

JULES GALLOIS

16, DORP

COOLSKAMP

Magazijn van WIJNEN & LIKEUREN
GENADIGE PRIJZEN

3 % TERUG AAN DE PLAATSELIJKE BONDEN

Voorbehouden aan

WEDUWE VANDE WALLE

ZUIDKAAI ISEGHEM

Bouwstoffen, betonwaren, ijzerwaren, kolen.

“MONO,, Poeders

ONFEILBAAR GENEESMIDDEL TEGEN:
Hoofd- en Schele Hoofdpijn, Zenuwlijden, Hevige Tandpijn,
Rheumatiek, Grippe

Waarom?

Zijn de MONO POEDERS verkieslijk aan alle andere produkten van gelijken aard?

OMDAT ZIJ onmiddellijk de hevigste pijnen stillen,

OMDAT ZIJ altijd genezen, daar waar alle andere geneesmiddelen mislukt hebben.

OMDAT ZIJ de maag nooit vernoeien.

OMDAT ZIJ door meestal de voornaamste geneesheeren voorgeschreven worden, om hunne

menigvuldige genezingen, zelfs in de hardnekkigste gevallen.

OMDAT ZIJ, dank aan hunnen aangename smaak, door de moeilijkste personen gemakkelijk

ingenomen worden.

OMDAT ZIJ in geen cachetten zijn, en zoo dus door de teederste magen verdragen worden.

TE KOOP IN ALLE GOEDE APOTHEKEN

in doozen van

12 pakjes, 4.50 fr.

25 pakjes, 8.00 fr.

Konijnenkweekers! Luistert!!

De konijnenkweek ondernijnd door sterften op sterften gaf afkeer en teleurstellingen. Nu is het konijn opgezocht en duur en nu zijn ook alle ziekten overwonnen door Mullie's Konijnenpoeder tegen DIKKE BALGEN, afloop, schielijke sterften, ziekten der maag, ingewanden, waterorganen, zilte, enz. Begunstigt den groei.

Kweekt konijnen met Mullie's konijnenpoeder voor de gezondheid. Tegen alle ziekten, om malsch en vast vleesch te bekomen, zoo zult gij een groot gewin hebben, gemakkelijker uwe pacht maken, een goed voedsel op tafel brengen.

IN ALLE APOTHEKEN 8 FRANK DE DOOS

Houdt uwe verkens **Poeder Mullie** te
gezond met gebruiken.
Het Poeder Mullie is de Redder der Zwijnen

Nooit mag een zwijnmoer jongen zonder acht dagen te voren haar bloed en afgang gezuiverd te hebben met eene doos

POEDER MULLIE

Geen verstopping meer. — Goed zog. — Gezonde jongen.

LANDBOUWERS! Waarom nog zieke zwijnen kweeken. Hunne redding is verzekerd door

POEDER MULLIE

GENEEST: Verstopping, geen eelust, het vuur, pokken, afloop, neus-, keel-, darm- en longontsteking, ziekten der waterorganen, rhumatismus of flegmijn (pootplag), maagziekten, jacht, vliegende kole en alle ziekten en plagen.

8 fr. de doos in alle apotheken

Landbouwers! Hoenderkweekers

Wat baat het uwe zieke hennen, hanen en kiekens geneesmiddelen toe te dienen indien gij de ware goede niet voor handen hebt. — De twee wonderprodukten zijn:

Asepta & Elixir Morva

TEGEN ALLE ZIEKTEN EN PLAGEN

Asepta tegen snot en cholera. doet de spijzen goed verteeren. **Asepta** om uw dier gezond te houden. om meer te doen leggen.

In alle apotheken 5 fr. de doos, 12 fr. de drievoud. doos

Het gebeurt soms bij plagen dat de microben-massa zoo groot is dat MORVA onmisbaar wordt.

Want MORVA is het meest anti-microbisch middel in geval van tering en afloop.

5 frank en 15 frank de flesch

TE VERKRIJGEN IN ALLE APOTHEKEN

VOLKSAPOTHEEK

Michel Verhamme

82, Roeselarestraat, 82, ISEGHEM

Alle scheikundige produkten
Alle binnen- en buitenlandse specialiteiten
Nauwkeurige uitvoering van alle voorschriften der
Heeren Geneesheeren

ONGELOOFLIJK EN TOCH WAAR

Baden in galvanisé met

gasverwarmingstoestel aan 445 fr.

Baden in galvanisé vanaf 185 fr.

Germ. Ghekiere-Duyek

Roeselarestraat, 88, ISEGHEM

Magazijn van verlakt, aluminium en genikeleerd
keukengerief, waschuipen in galvanisé, kinder-
baden, waschfoumoizen. — Groote keus van ver-
lakte menagerestoven van de beste merken en
buisestoven in eigen werkhuis gemaakt.

Gasinrichtingen

Zink- & Loodwerk

Spoedige bediening

Matige prijzen

Waarom ???

WAAROM hoesten als **Borstpillen La-**

leman U radikaal genezen?

WAAROM koorst of tandpijn lijden als **Ca-**

chetten Képhil die doen ver-

dwijnen?

WAAROM uwe kinderen niet vrijwaren te-

gen borstziekten als **Droséls**

Borstbalsem der **Apo-**

theek Laleman daartoe de

geschikte middel is?

WAAROM zelf ziek of zuchtig zijn als U

ter **Apotheek Laleman** al-

les kunt verkrijgen om U gezond

te maken?

DUS voor alles naar de

Apotheek Florent LALEMAN

Brugstraat, n° 2 (bij de Gendarmerie)

TELEFOON 68 ISEGHEM

N. B. Men draagt ten huize.

Voor uw **SCHILDER-**

en **BEHANGWERK**

wendt U tot het huis

J. Lefevere-Huysentruyt

Roeselarestraat, 168, ISEGHEM

Magazijn van kleuren en vernissen

Groote keus van sponzen en zeemvellen, matten,

tapijten, traploopers en tapijten

TROUWE BEDIENING

LAGE PRIJZEN

Zannekin

DUBBEL BLOND BIER
gezond, kloek, natuurlijk

BROUWERIJ St LOUIS

L. Verlende, LOO

Aleenverkoop voor Isegheem en omliggende:

S. M. VLAAMSCH HUIS, Isegheem

ALLERGUNSTIGSTE PRIJZEN VOOR

HERBERGIERS EN KOFFIEHUIZEN

Neringdoeners, zoekt uw profijt!

Hebt gij pijn in de lenden?

Kunt gij moeilijk of pijnlijk uw wa-

ter maken?

Is uw water troebel of te sterk gekleurd?

Lijdt gij aan jicht, heupjicht of lenden-

jicht?

Zit gij door **Rheumatiek** gekweld?

Zijn uwe voeten gezwollen?

Is geheel uw lichaam ontsteld door een

vuilen brand

?

Dit alles zijn de zekere kenteekens

dat uwe **NIEREN, BLAAS** of

LEVER ziekelijk zijn en gij

zoo haast mogelijk uw

toevlucht moet nemen

tot eene ernstige

en nauwkeurige

behandeling

met

Dalila Pillen

en

Samson's Oliebalsem

Ontelbare getuigschriften van genezingen, be-

komen door het gebruik van deze wondere genees-

middelen, zijn het beste bewijs dat zij alleen in

staat zijn bovengemelde ziekten spoedig en vol-

ledig te genezen.

Verkrijgbaar in alle

goede Apotheken